

Jan-Werner Müller
MITÄ ON POPULISMI?

Suomentanut Tapani Kilpeläinen

Tämä on näyte kirjasta.
Osta kokonainen teos
osoitteesta netn.fi.

niin & näin
Tampere 2017

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS

What is Populism?

© 2016, 2017 Jan-Werner Müller

Dieser Band geht zurück auf die

IWM-Vorlesungen zu den Wissenschaften vom Menschen 2014

SUOMENNOS

© Tapani Kilpeläinen ja Eurooppalaisen filosofian seura ry

ISBN-NUMERO

978-952-7189-24-5

KANSI

Pasi Romppanen

TAITTO

Susanna Laurola

PAINOTYÖ

Tallinnan kirjapaino-osakeyhtiö,

Tallinna 2017

KUSTANTAJA

Eurooppalaisen filosofian seura ry

FILI
FINNISH LITERATURE EXCHANGE

FILI – Suomen kirjallisuuden tiedotuskeskus
on tukenut tämän kirjan kääntämistä

Sisällys

ESIPUHE TAMMIKUULTA 20179
JOHDANTO: ONKO JOKAINEN POPULISTI?	15
1. MITÄ POPULISTIT SANOVAT	22
2. MITÄ POPULISTIT TEKEVÄT ELI POPULISMI VALLASSA	56
3. MITEN TOIMIA POPULISTIEN KANSSA.	90
JOHTOPÄÄTÖS: SEITSEMÄN TEESIÄ POPULISMISTA	115
KIIITOKSET	118
VIITTEET	121

Johdanto: Onko jokainen populistisi?

Yhdessäkin USA:n vaalikampanjassa miesmuistiin ei ole viitattu ”populismiin” niin taajaan kuin vuosien 2015–2016 kampanjassa. Sekä Donald Trump että Bernie Sanders on leimattu ”populisteiksi”. Sanaa käytetään säännöllisesti ”vallanpitäjien vastustamisen” synonyymina ilmeisen riippumatta mistään tietyistä poliittisista aatteista; toisin kuin asenteella, sisällöllä ei yksinkertaisesti tunnu olevan väliä. Niinpä sana yhdistetään myös ensisijaisesti tiettyihin tunteisiin ja tunnetiloihin: populistit ovat ”vihaisia”, heidän äänestäjensä ”turhautuneita” tai ”kaunasta” kärsiviä. Samantapaisia väitteitä esitetään Euroopan poliittisista johtajista ja heidän seuraajistaan: esimerkiksi Marine Le Peniin ja Geert Wildersiin viitataan tavanmukaisesti populisteina. Kumpikin näistä poliitikoista on selvästi oikealla. Mutta kuten Sanders-ilmiössä, myös vasemmistolaisia kapinallisia kutsutaan populisteiksi: on Kreikan Syriza, vasemmistolainen liitto, joka nousi valtaan tammikuussa 2015, ja Espanjan Podemos, joka Syrizan tavoin vastustaa Angela Merkelin eurokriisin ratkaisuksi ajamaa niukkuuspolitiikkaa. Kumpikin – eritoten Podemos – korostaa saaneensa vaikutteita Latinalaisen Amerikan ”pinkiltä aallolta”, Rafael Correan, Evo Moralesin ja ennen kaikkea Hugo Chávezin kaltaisten

populistijohtajien menestyksestä. Mutta mitä yhteistä kaikilla näillä poliittisilla toimijoilla oikein on? Jos olemme Hannah Arendtin kanssa samaa mieltä siitä, että poliittinen arvostelukyky on kykyä tehdä oikeita erotteluja, niin meidän pitäisi pysähtyä miettimään, kun oikea ja vasen sulataan laajasti yhteen populismista puhuttaessa. Voisiko yleinen tapa diagnosoida monet erilaiset ilmiöt ”populismiksi” olla poliittisen arvostelukyvyn heikkoutta?

Tämä kirja lähtee liikkeelle havainnosta, että vaikka populismista puhutaan paljon – bulgarialainen politiikantutkija Ivan Krastev, yksi nykypäivän etevimmistä demokratian analyysoijista, on jopa kutsunut aikaamme ”populismien aikakaudeksi” – on kaikkea muuta kuin ilmeistä, että tiedämme mistä puhumme³. Meillä ei yksinkertaisesti ole minkäänlaista populismien *teoriaa*, ja meiltä tuntuvat puuttuvan johdonmukaiset kriteerit päättää, milloin poliittiset toimijat muuttuvat jossakin merkityksellisessä mielessä populisteiksi. Tahtoohan jokainen poliitikko – erityisesti mielipidetiedusteluvetoisissa demokratioissa – vedota ”kansaan”, kaikki tahtovat kertoa tarinan, jonka mahdollisimman monet kansalaiset ymmärtävät, kaikki tahtovat kuulostella, mitä ”tavalliset ihmiset” ajattelevat ja eritoten tuntevat. Entä jos populistiksi onkin menestynyt poliitikko, josta ei vain satu pitämään? Voiko syytös ”populismista” itse olla populismia? Tai voisiko populismi loppujen lopuksi olla ”demokratian aito ääni”, kuten Christopher Lasch väitti?

Tämä kirja pyrkii auttamaan meitä tunnistamaan populismia ja käsittelemään sitä. Tavoitteeseen pyritään kolmella tavalla. Ensin tahdon kuvata, millaista poliittista toimijaa voidaan sanoa populistiksi. Väitän, että ollakseen populistiksi on välttämätön muttei riittävä ehto olla *kriittinen eliittejä kohtaan*. Muutoin jokainen, joka kritisoi *status quota* esimerkiksi

Kreikassa, Italiassa tai Yhdysvalloissa, olisi määritelmällisesti populistit – ja, ajatteli Syrizasta, Beppe Grillon kapinallisesta viiden tähden liikkeestä tai vaikkapa Sandersista mitä tahansa, on vaikea kiistää, että heidän hyökkäyksensä eliittejä vastaan ovat usein perusteltuja. Myös käytännöllisesti katsoen jokainen presidenttiehdokas Yhdysvalloissa olisi populistit, jos populismi ei olisi muuta kuin olemassa olevien eliittien arvostelemista: onhan jokainen ehdokkaana ”Washingtonia vastaan”.

Antielitismien lisäksi populistit ovat aina *moniarvoisuuden vastaisia*. Populistit väittävät, että he, ja yksin he, edustavat kansaa. Ajatellaan esimerkiksi Turkin presidenttiä Recep Tayyip Erdoğania, joka puoluekokouksessa julisti lukuisille kotimaisille kriitikoilleen uhmakkaasti: ”Me olemme kansa. Keitä te olette?” Totta kai hän tiesi, että myös hänen vastustajansa olivat turkkilaisia. Väite yksinoikeudesta edustaa ei ole empiirinen; se on aina selvästi *moraalinen*. Ollessaan ehdolla populistit väittävät, että heidän poliittiset kilpailijansa kuuluvat moraalittomaan, korruptoituneeseen eliittiin; hallitessaan he kieltäytyvät tunnustamasta mitään oppositiota lailliseksi. Populismien logiikka antaa myös ymmärtää, että kukaan, joka ei kannata populistipuolueita, ei ehkä olekaan kunnan osa kansaa – joka määritellään aina oikeamieliseksi ja moraalisesti puhtaaksi. Yksinkertaisesti sanoen populistit eivät väitä: ”me olemme 99 prosenttia”. Sen sijaan he antavat ymmärtää: ”me olemme 100 prosenttia”.

Populistien kannalta yhtälö toimii aina: kaikki jäännökset voidaan sysätä syrjään moraalittomina ja varsinaiseen kansaan kuulumattomina. Tämä on toinen tapa sanoa, että populismi on aina *identiteettipolitiikan muoto* (vaikka kaikki identiteettipolitiikan muunnelmat eivät olekaan populistisia). Tällaisesta populismikäsitelmästä seuraa, että populismilla on taipumus olla uhka demokratialle. Demokratia nimittäin

edellyttää moniarvoisuutta, sen tunnustamista, että meidän täytyy löytää reilut ehdot elää yhdessä vapaina ja tasa-arvoisina mutta myös auttamattoman erilaisina kansalaisina. Ajatus yhdestä, yksimuotoisesta ja aidosta kansasta on kuvitelma; kuten filosofi Jürgen Habermas kerran sanoi, ”kansa” voi esiintyä ainoastaan monikossa. Lisäksi kuvitelma on vaarallinen, koska populistit eivät ainoastaan kukoista konfliktista ja rohkaise kahtiajakoa; he myös kohtelevat poliittisia vastustajiaan ”kansan vihollisina” ja pyrkivät sulkemaan heidät kokonaan pois.

Tämä ei tarkoita, että kaikki populistit lähettävät vihollisensa gulagille tai rakentavat muureja maan rajoille, mutta populismi ei myöskään rajoitu harmittomaan vaalikampanjaretoriikkaan tai pelkäksi protestiksi, joka sihahtaa samuksiin heti kun populistit saa vallan. Populistit voivat hallita populistieina. Tämä käy totunnaista ajattelutapaa vastaan, sillä sen mukaan populistipuolueet mitätöityvät sen jälkeen kun ne ovat voittaneet vaalit, sillä hallituksessa ei määritelmällisesti voi protestoida itseään vastaan. Populistien hallinnolla on kolme piirrettä: yritykset kaapata valtiokoneisto, korruptio ja ”massaklientismi” (aineellisten etujen tai byrokraattisten suosionosoitusten vaihtaminen poliittiseen tukeen kansalaisilta, joista tulee populistien ”klienttejä”) sekä järjestelmälliset ponnistukset tukahduttaa kansalaisyhteiskunta. Tietysti monet yksinvaltiaat tekevät samantapaisia asioita. Ero piilee siinä, että populistit oikeuttavat käyttäytymisensä väittämällä edustavansa kansaa yksin; tämän ansiossa populistit voivat myöntää tällaiset käytännöt varsin avoimesti. Tämä selittää myös, miksi korruptiopaljastukset tuntuvat harvoin vahingoittavan populistijohtajia (ajateltakoon Turkin Erdoğania tai äärioikeistopopulisti Jörg Haideria Itävallassa). Seuraajiansa silmissä he ”tekevät sen meidän

puolestamme”, yhden aidon kansan puolesta. Tämän niteen toinen luku osoittaa, miten populistit jopa kirjoittavat perustuslakeja (selvimät esimerkit ovat Venezuela ja Unkari). Populistijohtajat eivät suinkaan suosi pidäkkeettömyyttä tukeutumalla organisoitumattomiin massoihin, joita he puhuttelevat suoraan presidentinpalatsin parvekkeelta, vaan itse asiassa populistit tahtovat usein luoda rajoitteita, kunhan ne vain toimivat täysin puolueellisesti. Perustuslait toimivat tässä pikemminkin moniarvoisuuden eliminoimisen kuin sen säilyttämisen välineinä.

Kolmannessa luvussa käsitellään eräitä populismin syvempiä syitä, erityisesti viimeaikaisia sosioekonomisia suuntauksia kaikkialla lännessä. Luvussa kysytään myös, miten voi vastata onnistuneesti sekä populistipoliitikoille että heidän äänestäjilleen. Hylkään holhoavan liberaalin asenteen, joka käytännöllisesti katsoen määrää terapiaa kansalaisille, ”joiden pelot ja viha täytyy ottaa vakavasti”, samoin käsityksen, jonka mukaan valtavirran tulisi yksinkertaisesti jäljitellä populistien ehdotuksia. Myöskään toinen ääripää eli populistien sulkeminen tykkänään pois keskustelusta ei ole käyttökelpoinen vaihtoehto, koska se ainoastaan vastaa populistien haluun sulkea pois sulkemalla populistin itsensä pois. Vaihtoehdoksi ehdotan eräitä täsmällisiä poliittisia keinoja kohdata populistit.

Yli neljännesvuosisata sitten eräs käytännöllisesti katsoen tuntematon ulkoministeriön virkailija julkaisi pahamaineisen ja laajalti väärinymmärretyin artikkelin. Hän oli Francis Fukuyama ja otsikko oli tietysti ”The End of History”, ”historian loppu”. Pitkään on vallinnut laiska tapa osoittaa intellektuaalinen hienostuneisuutensa toteamalla halveksuvasti, ettei historia päättynyt kylmän sodan loppumiseen. Mutta ei Fukuyama tietenkään ennustanut kaikkien konfliktien loppuvan.

Hän oli yksinkertaisesti lyönyt vetoa, ettei liberaalille demokratialle ollut enää kilpailijoita aatteiden tasolla. Hän myönsi, että siellä täällä muut ideologiat saattavat saada tukea, mutta hän piti silti kiinni siitä, ettei yksikään niistä pystyisi kilpailemaan liberaalin demokratian (ja markkinakapitalismin) maailmanlaajuisen vetovoiman kanssa.

Oliko hän muka päivän selvästi väärässä? Radikaali islamismi ei ole vakava ideologinen uhka liberalismille. (Ne, jotka manaavat esiin ”islamofasismia” haamun, kertovat meille enemmän omasta kaipauksestaan selvärajaisiin taistelurintamiin – joita voi verrata kylmän sodan aikana vallinneisiin – kuin nykyhetken poliittisesta todellisuudesta.) Se, mitä nykyisin joskus kutsutaan valtiojohtoisen kapitalismin ”Kiinan malliksi”, innostaa joitakuista selvästi uutena meritokratian mallina, eikä ehkä ketään niin paljon kuin niitä, jotka katsovat olevansa ansioituneimpia⁴. (Ajateltakoon Piilaakson yrittäjiä.) Se innoittaa myös saavutuksellaan kohottaa miljoonat pois köyhyydestä – erityisesti muttei ainoastaan kehittyvissä maissa. Silti ”demokratia” on johtava poliittinen palkinto, ja autoritaariset hallitukset maksavat lobbareille ja pr-asiantuntijoille valtaisia summia, jotta kansainväliset järjestöt ja länsimaiden eliitit tunnustaisivat myös ne aidoiksi demokratioiksi.

Silti kaikki ei ole demokratiassa kunnossa. Nykyinen demokratioiden kohdistuva vaara ei ole mikään kattava ideologia, joka kiistäisi järjestelmällisesti demokratian ihanteet. Vaara on populismi – demokratian rappeutunut muoto, joka lupaa toteuttaa demokratian korkeimmat ihanteet (”Kansa hallitkoon!”). Toisin sanoen vaara kumpuaa demokraattisen maailman sisältä – vaaran aiheuttavat poliittiset toimijat, jotka puhuvat demokraattisten arvojen kieltä. Meidän kaikkien tulisi huolestua siitä, että lopputuloksena on selvästi demokratianvastainen politiikan muoto – ja tämän tulisi osoittaa,

JOHDANTO: ONKO JOKAINEN POPULISTI?

että tarvitaan tarkkaa poliittista arvostelukykyä auttamaan meitä määrittelemään täsmälleen, missä demokratia päättyy ja populistivaara alkaa.

niin & näin -kirjoissa ilmestynyt

1. MIKKO LAHTINEN (toim.), *Henkinen itsenäisyys*
2. MARTIN HEIDEGGER, *Silleen jättäminen*
3. RALPH WALDO EMERSON, *Luonto*
4. PEKKA PASSINMÄKI, *Kaupunki ja ihmisen kodittomuus – Filosofinen analyysi rakentamisesta ja arkkitehtuurista*
5. QUENTIN SKINNER, *Kolmas vapauden käsite*
6. PERTTI AHONEN, *Vireällä mielellä – Ymmärtämisen ja eettisyyden mielialat*
7. JULIEN OFFRAY DE LA METTRIE, *Ihmiskone*
8. T. P. USCHANOV, *Wittgenstein in Finland – A Bibliography 1928–2002*
9. MIKA HANNULA, JUHA SUORANTA & TERE VADÉN, *Otsikko uusiksi – Taiteellisen tutkimuksen suuntaviivat*
10. TOMMI WALLENIUS, *Filosofian toinen – Levinas ja juutalaisuus*
11. DANIEL JUSLENIUS, *Suomen onnettomuus – De Miseriis Fennorum*
12. MICHEL ONFRAY, *Kapinallisen politiikka – Tutkielma vastarinnasta ja taipumattomuudesta*
13. J. J. F. PERANDER, *Yhteiskunta uutena aikana & muita kirjoituksia*
14. JUSSI BACKMAN, *Omaisuus ja elämä – Heidegger ja Aristoteles kreikkalaisen ontologian rajalla*
15. NICCOLÒ MACHIAVELLI, *Castruccio Castracanicin elämä*
16. JUKKA PAASTELA (toim.), *Terrorismi – Ilmiön tausta ja aikalaisanalyysyjä*
17. LAURI MEHTONEN, *Moderniteetin jäljillä – Tekstejä aistisuudesta, tiedosta ja sivistyksestä*
18. ARTHUR SCHOPENHAUER, *Taito olla ja pysyä oikeassa – Eristinen dialektiikka*
19. JUHA DRUFVA, *Unohdettuja ajatuksia etsimässä*
20. JUHA VARTO & HAKIM ATTAR, *Syvä laulu*
21. JUSSI BACKMAN & MIIKA LUOTO (toim.), *Heidegger – Ajattelun aiheita*
22. KARI VÄYRYNEN, *Ympäristöfilosofian historia – Maaäitimyytistä Marxiin*
23. TERE VADÉN, *Karhun nimi – Kuusi luentoa luonnosta*
24. GUY HAARSCHER, *Tunnustuksettomuus*

25. JOSÉ ORTEGA Y GASSET, *Ajatuksia tekniikasta*
26. TAPANI KILPELÄINEN (toim.), *Kääntökirja*
– *Kirjoituksia kääntämisen filosofiasta*
27. MARTIN HEIDEGGER, *Tekniikka ja käänne*
28. SIMONE WEIL, *Juurtuminen*
– *Alkusoitto ihmisvelvollisuuksien julistukselle*
29. MIKA HANNULA, *Suomalaisuudesta – Erään sukupolven tarina*
30. FRIEDRICH NIETZSCHE, *Tragedian synty*
31. EDMUND HUSSERL, *Geometrian alkuperä*
– *Johdanto Jacques Derrida*
32. WILLIAM JAMES, *Pragmatismi*
– *Uusi nimi eräille vanhoille ajattelutavoille*
33. TUUKKA TOMPERI & HANNU JUUSO (toim.), *Sokrates koulussa*
– *Itsenäisen ja yhteisöllisen ajattelun edistäminen opetuksessa*
34. JUHA VARTO, *Tanssi maailman kanssa – Yksittäisen ontologiaa*
35. GIORGIO COLLI, *Nietzschen jälkeen – Miten tullaan filosofiksi*
36. FJODOR DOSTOJEVSKI, *Talvisia merkintöjä kesän vaikutelmista*
37. MIGUEL DE UNAMUNO, *Traaginen elämäntunto*
38. JOYCE CAROL OATES, *Nyrkkeilystä*
39. MARTIN HEIDEGGER, *Esitelmiä ja kirjoituksia osa II*
40. E. M. CIORAN, *Hajoamisen käsikirja*
41. MARIE-FRANCE DANIEL, LOUISE LAFORTUNE,
RICHARD PALLASCIO & PIERRE SYKES,
Matildan ja Taavetin matemaattiset seikkailut
42. MARIE-FRANCE DANIEL, LOUISE LAFORTUNE,
RICHARD PALLASCIO & PIERRE SYKES,
Matildan ja Taavetin seikkailut tieteen maailmassa
43. OSCAR BRENIFIER, *Keskusteleva opetus*
44. MAUGHN GREGORY, *Filosofiaa lapsille ja nuorille*
45. MARIE-FRANCE DANIEL, LOUISE LAFORTUNE,
RICHARD PALLASCIO & PIERRE SYKES,
Filosofoidaan matematiikasta ja luonnontieteistä
46. JOHN DEWEY, *Taide kokemuksena*
47. PIERRE HADOT, *Mitä on antiikin filosofia?*
48. MARTIN HEIDEGGER, *Mitä on metafysiikka?*
49. ANN MARGARET SHARP, *Nukkesairaala*
50. ANN MARGARET SHARP & LAURANCE JOSEPH SPLITTER,
Kuka minä olen? – Nukkesairaalan opettajanopas
51. SAMI PIHLSTRÖM, *Elämän ongelma – Filosofian eettinen ydin*

52. NORMAND BAILLARGEON, *Älyllisen itsepuolustuksen pikakurssi*
53. BEATE BØRRESEN, BO MALMHESTER & TUUKKA TOMPERI, *Ajatellaan yhdessä – Taitavan ajattelun työkirja*
54. ROGER-POL DROIT, *Filosofoidaan lasten kanssa*
55. LEENA KURKI & TUUKKA TOMPERI, *Väittely opetusmenetelmänä – Kriittisen ajattelun, argumentaation ja retoriikan taidot käytännössä*
56. LUDWIG WITTGENSTEIN, *Ajatusliikkeitä – Päiväkirjat 1930–1932 & 1936–1937*
57. SIMO KYLLÖNEN, JUHANA LEMETTI, NIKO NOPONEN & MARKKU OKSANEN (toim.), *Kiista yhteismaista – Garrett Hardin ja selviytymisen politiikka*
58. HERBERT MARCUSE, *Taiteen ikuisuus*
59. HEINRICH HEINE, *Romantiikan koulu*
60. MATTHEW B. CRAWFORD, *Elämän korjaaajat – Kädentaitojen ja käytännöllisen ammattityön ylistys*
61. TAPANI KILPELÄINEN, *Itsemurhan filosofia*
62. JULIAN BAGGINI & PETER S. FOSL, *Etiikan pikkujättiläinen*
63. FRIEDRICH HÖLDERLIN, *Teokset*
64. MICHEL DE CERTEAU, *Arkipäivän kekseliäisyys 1 – Tekemisen tavat*
65. ANTTI SALMINEN & TERE VADÉN, *Energia ja kokemus – Naftologinen essee*
66. MICHEL FOUCAULT, *Klinikan synty*
67. JULIAN BAGGINI & PETER S. FOSL, *Ajattelun pikkujättiläinen*
68. ERMANNO BENCIVENGA, *Olipa toisen kerran – 52 ajattelemisen arvoista satua*
69. VILLE LÄHDE, *Niukkuuden maailmassa*
70. MICHEL DE CERTEAU, LUCE GIARD & PIERRE MAYOL, *Arkipäivän kekseliäisyys 2 – Asuminen, ruuanlaitto*
71. MICHEL FOUCAULT, *Parhaat*
72. PIA HOUNI & PERTTU SALOVAARA (toim.), *Filosofi tavattavissa – Ajatuksia filosofisesta elämästä*
73. VERA TRIPODI, *Sukupuolen filosofia*
74. ROBERTO CASATI & ACHILLE C. VARZI, *Ylittämättömiä yksinkertaisuuksia – 39 filosofista kompakertomusta*
75. EDUARD HANSLICK, *Musiikille ominaisesta kauneudesta – Yritys säveltaiteen estetiikan uudistamiseksi*
76. MESTARI ECKHART, *Jumalallisen lohdutuksen kirja*
77. TAPANI KILPELÄINEN, *Silmät ilman kasvoja – Kauhu filosofiana*

78. DAVID HUME, *Keskusteluja luonnollisesta uskonnosta*
79. FJODOR DOSTOJEVSKI, *Kulta-aika taskussa*
– *Kirjoituksia Venäjän maasta ja hengestä*
80. STEPHEN TOULMIN, *Argumentit – Luonne ja käyttö*
81. BELL HOOKS, *Rakkaus muuttaa kaiken*
82. GEORGES BATAILLE, *Uskontoteoria*
83. KENAN MALIK, *Monikulttuurisuus*
84. DANI RODRIK, *Globalisaation paradoksi*
– *Miksi globaalit markkinat, valtiot ja demokratia eivät sovi yhteen?*
85. HANNELE HUHTALA, SAMI SYRJÄMÄKI & JARKKO S. TUUSVUORI,
Ajatuspajoista innovaatiokumppanuuksiin. Tapaus Filosofian Akatemia
– *Raportti uusimmasta valmennuskonsultoinnista ja julkisen järjenkäytön ohentuvasta kriittisyydestä*
86. KENAN MALIK, *Moraalin suuntaa etsimässä*
– *Etiikan maailmanhistoria*
87. J. L. AUSTIN, *Näin tehdään sanoilla*
88. EDMUND HUSSERL, *Filosofia ankarana tieteenä*
89. PETER MARSHALL, *Reformaatio*
90. TUUKKA TOMPERI, *Filosofianopetus ja pedagoginen filosofia*
– *Filosofia oppiaineena ja kasvatuksena*
91. JUKKA MIKKONEN, *Metsäpolun filosofiaa*
92. FREDRIK LÅNG, *Kuva ja ajatus*
93. JAN-WERNER MÜLLER, *Mitä on populismi?*
94. GRAHAM PRIEST, *Logiikka*
95. ALDO LEOPOLD, *Sand Countyn almanakka ja luonnoksia sieltä täältä*

Tilaukset
www.netn.fi/kirjat
niin & näin
 PL 730
 33101 TAMPERE